

TVOŘENÍ Z ČAJOVÝCH SÁČKŮ

Blanka Sýkorová

TVOŘENÍ z čajových sáčků

Blanka Sýkorová

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

TVOŘENÍ Z ČAJOVÝCH SÁČKŮ

Blanka Sýkorová

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 6907. publikaci

Text a fotografie: Blanka Sýkorová

Sazba a grafická: úprava obálky: Monika Davidová

Odpovědná redaktorka: Jana Minářová

Počet stran 80

První vydání, Praha 2018

Vytiskla TNM Print s.r.o.

© Grada Publishing, a.s., 2018

Cover Design © Monika Davidová, 2018

Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorkou ověřeny, přesto nelze za ně převzít zodpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody. Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-2297-9 (pdf)

ISBN 978-80-271-0523-6 (print)

OBSAH

Úvod	4	Koláže z jarních květin	55
Použité techniky	5	Koláž krajiny	56
Pomůcky a materiály	6	Ptáček v hníždě	58
Projekty	10	Květovaní motýlci	60
Hvězda ze čtvercového základu	10	Růžičková dekorace	62
Koule na zavěšení	15	Prostorová hvězda na zavěšení	64
Květinová brož	18	Srdíčkový závěs	68
Věvec zdobený čajovými sáčky	20	Tužkovník	70
Vánoční stromeček	22	Korálky v etno stylu	72
Hvězda z trojúhelníkového základu	25	Náušnice s prskyřicí	74
Vánoční zápichy	28	Náušnice s listem	76
Velký artyčokový květ	30	Mandaly	78
Malý dráček	34		
Motýlek s korálky	36		
Polepovaná koule	38		
Anděl	40		
Drobný motýlek	43		
Tančící srdce s motýlky	44		
Sedmicípá hvězda	46		
Pestrobarevné květy	48		
Květina z kornoutků	52		

ÚVOD

Když se řekne čajové sáčky, málo kdo si umí představit, co všechno nám tento šestranný materiál umožňuje. Mezi jejich největší přednosti jistě patří dostupnost. Každý se s čajovým sáčkem již setkal, mnohdy i několikrát denně se nám dostává do ruky. Pokusíme se nyní společně zamyslet nad tím, na co vše by se dal tento materiál využít.

Čajové sáčky jsou nejen dostupné, ale jsou hlavně levné. Při práci oceníme i nepřehledné množství barev, kterými jsou čajové sáčky unikátní. Čajový sáček využijeme nejen z přední, pestrobarevné strany, ale na mnohé projekty můžeme využít i stranu zadní, či různé odštířené části. Hodí se na větší projekty a na jejich zadní části, na polepování různých výrobků, na vystřihování drobných tvarů apod.

Nebojme se při práci experimentovat. Různým přehýbáním a otáčením jednotlivých dílků při kompletování našich výrobků můžeme sami vymyslet nepřehledné množství nových vzorů. Vítejme chyby, protože opakovaná chyba se stává vzorem. A vždy nás může dostat zase o kousek dál, vždyť chybami se člověk učí.

Blanka Sýkorová

POUŽITÉ TECHNIKY

V knize, kterou máte před sebou, si ukážeme základní techniky využitelné při skládání hvězdiček z čajových sáčků, známé pod názvem *Tea bag folding*, což je v současné době nejběžnější tvoření z čajových sáčků vhodné na jarní dekorace, výrobu přáníček či vánočních ozdob.

Ukážeme si ale i netradiční využití těchto technik na projektech vhodných jak pro děti do družiny nebo na dětské kroužky, tak pro práci se seniory v zařízeních pro seniory. Vyzkoušíme si také projekty, kde hlavním tématem není skládání čajových sáčků, které ne každého baví. Čajové sáčky zde využijeme zcela netradičně na různé druhy tvoření, které se hodí pro každého při vytváření rychlých dárků a dekorací.

Během tvoření se seznámíme se základy několika dalších tvořivých technik. Kromě stříhání a lepení budeme čajové sáčky vykrajovat raznicemi na papír, zalévat do pryskyřice, vyrobíme si drobné šperky a závěsné dekorace. Naučíme se základy origami, ukážeme si, jak se dělá *kusudama* a technika *iris folding*.

Knihla obsahuje různě náročné techniky. Obecně se nedá říci, pro jak starou věkovou skupinu je ta která technika vhodná. Některé vyžadují určitou míru trpělivosti, pečlivosti, u jiných to vůbec není potřeba. Mnohdy se může stát, že dítě, u kterého bychom to vůbec nečekali, se pro techniku nadchne, nebo naopak ho technika vůbec nezaujme. Nabídněte mu pak techniku jinou, nechte ho experimentovat. Jakékoliv tvoření z čajových sáčků bude pro něj přínosem, i kdyby je dítě mělo jen lepit na čtvrtku a využít jako obrázek na zeď. Při práci si pak můžeme povídat o tom, co všechno na čajových sáčcích dítě vidí, jaké barvy používá, jaké má rádo ovoce, jaké zná květiny. Mnohé čajové sáčky na sobě mají obrázek staveb, dětských postaviček, koření... aj. Při práci si můžeme k čajovým sáčkům přivonět a hádat, jakou vůni cítíme. Toto vše rozvíjí fantazii a kreativitu dítěte.

Velice vhodné je zařadit i téma recyklace, vždyť kdybychom z čajového sáčku netvořili, skončil by v koši. Zajímavostí je i to, že čajové sáčky se v poslední době stávají zajímavým sběratelským artiklem.

Na co si dát při práci pozor

Než začneme pracovat, je dobré si čajový sáček prohlédnout, zamyslet se nad tím, který vzor by se nám líbilo využít jako ústřední motiv, nebo který vzor naopak potřebujeme trochu schovat. Důležité je si při práci promyslet dostupnost čajových sáčků, se kterými se právě rozhodneme tvořit. Některé jsou běžnější, některé se nám dostanou do ruky jen jednou za čas.

Problém nastává ve chvíli, kdy těsně před dokončením projektu zjistíme, že nám chybí právě ten jeden či dva sáčky, které už nemůžeme nikde sehnat. Vždy si tedy před samotným tvořením připravíme dostatečnou zásobu sáčků s vybranými motivy. Musíme také počítat i s tím, že některý sáček přehneme či přilepíme špatně, budeme ho pak potřebovat vyměnit za jiný a ten již nemusíme mít po ruce.

POMŮCKY A MATERIÁLY

Nejvíce využívanou pomůckou jsou lepidla. Nejčastěji jsme používali disperzní tekuté lepidlo, které se nanáší štětcem. Využít můžeme ale i lepidlo v tyčince, které doporučujeme zvláště při práci s menšími dětmi.

U složitějších technik a při konečné kompletaci některých výrobků jsme používali tavnou pistoli. Protože se jedná o drobnější tvoření, doporučujeme malou hobby pistoli. Kdo ale má, může použít i klasickou velkou tavnou pistoli. Při práci s pistolí dodržujeme bezpečnostní zásady, aby nedošlo k úrazu. Osvědčilo se nám, pokud pistoli používáme delší dobu, si ji při práci průběžně vypínat. Pistoli vždy odkládáme horkým koncem od sebe či od pracujícího souseda. Kupujeme jen kvalitní lepidlo, méně kvalitní lepidla nám mohou pistoli zničit.

Při práci budeme využívat různě velké nůžky a nůžtičky. Na výrobu šperků a některých dekorací si musíme připravit ketlovací kleště, na štípání drátků budeme potřebovat kleště štípací.

Na dotvoření dekorací se nám budou hodit různé látkové nebo papírové provázky, šňůrky na zavěšení šperků, lýko, ale i různé vázací drátky. Můžeme je využít na omotávání různých předmětů určených k další dekoraci nebo na výrobu ozdobného závěsu. Využijeme také korálky, ať už skleněné, plastové nebo dřevěné.

Při výrobě šperků budeme potřebovat různé druhy kovových komponentů. Mezi základní vybavení patří různě dlouhé ketlovací nýty a jehly, afroháčky na výrobu náušnic, lůžka na zalévání pryskyřicí, brožové můstky, čelenky, sponky aj.

Při větších prostorových projektech budeme využívat polystyrenové polotovary např. koule, hvězdu, kužel, věnec.

Zvláště při tvoření s dětmi se hodí raznice na papír. Dají se pořídit s různými drobnými motivy, nejvíce při práci s čajovými sáčky využijeme různé typy květinek, hvězdiček a listů.

Nemáme-li k dispozici raznice na papír, musíme si sami vytvořit šablonu z tvrdého papíru, kterou poté přiložíme na čajový sáček a obstříháme.

Při práci s většími skupinami nám ušetří velké množství práce lis na papír Big Shot. Jedná se o ruční lis, pomocí kterého můžeme vykrajovat i více listů papíru najednou. Získáme tím velmi rychle velké množství stejným výřezů. Dají se k němu dokoupit různé typy šablon, mnohé jsou využitelné i při práci s čajovými sáčky. Jedná se o šablony s drobnějšími motivy.

Hvězdičky a obrázky, které si vytvoříme z čajových sáčků, si můžeme zalaminovat pomocí laminovacího přístroje. Hvězdičky a obrázky lze použít jako prostírání nebo ozdoby na stromeček. Díky laminaci je lze použít i ve venkovním prostředí.

Při výrobě šperků z pryskyřice budeme potřebovat dvousložkovou pryskyřici. Jako alternativu lze použít UV gel do UV lampy. V současné době lze již pořídit UV lampu v malém provedení, tato technika se tak stává dosažitelná většímu okruhu zájemců.

HVĚZDA ZE ČTVERCOVÉHO ZÁKLADU

Hvězdičky jsou nejběžnějším tvořením z čajových sáčků. Nabízejí nepřehledné množství využití od vánočních ozdob přes zápichy ke květinám, závěsné dekorace, prostírání nebo jako ozdoba na práníčka.

Vyzkoušíme si několik variant výroby hvězdiček s různou mírou obtížnosti. Základ pro výrobu jednotlivých hvězdiček ale můžeme použít i jinak než jen na slepení hvězdy. Ke každému základu proto nabízíme hned několika možností dalšího využití.

Pomůcky:

- 8 čajových sáčků
- nůžky
- disperzní lepidlo nebo lepidlo v tyčince

Čtvercový základ

- 1 Na výrobu hvězdičky potřebujeme osm čajových sáčků. Z jednotlivých čajových sáčků si nastříháme čtverečky. Důležité je ohlídat si, aby všechny čtverečky byly stejně velké a aby byly nastříhány naprosto stejně. Dodržet přesnost bývá problém hlavně při tvoření s dětmi nebo seniory. Nemáme-li dílky stejné, může se stát, že nám nevyjde přesně se opakující vzor.

Nejprve z čajového sáčku odstříháme boční bílé hrany a připravíme si čtvereček. Sáček v naší ukázce je přestřížen v polovině přesně pod obrázkem, nápis je přestřížen zhruba v polovině. Z jaké části čajového sáčku čtvereček vystříháme, záleží nejen na typu čaje, ale i na obrázku, který na sáčku je.

Připravený čtvereček přehneme svisle na polovinu. Poté ho rozložíme a přeložíme čtvereček podél.

Máme-li do kříže přeložený čtvereček, vezmeme ho do ruky, otočíme bílou spodní částí nahoru a zmačkneme k sobě. Boční hrany se po zmačknutí dostávají dovnitř a doléhají přesně k sobě. Trochu jako bychom hráli dětskou hru „nebe–peklo–ráj“. Bílá část zůstává uvnitř, obrázek ovoce se dostává ven.

- 2 Detailní pohled na čtvercový základ. Jedná se o jeden z osmi dílků, ze kterých je hvězda splená. Důležité je prolomit boční sklady dovnitř. Vznikne složený čtverec s jedním pevným rohem, s jedním rohem jakoby roztřepeným a dvěma shodnými bočními cípy.

- 3** Máme-li připraveno osm čtvercových dílků, položíme si je stejným obrázkem nahoru. Na každém dílku si můžeme vybrat mezi čtyřmi různými motivy, záleží, jaký motiv si vybereme.

Neshodují-li se nám motivy, musíme boční cípy překlápět tak dlouho, až se motivy budou shodovat.

Dílek položíme na podložku plným rohem k sobě. Ohneme si pravý cíp připraveného dílku nahoru, nanese pod něj trochu lepidla. V našem případě jsme použili disperzní lepidlo, ale může být použito i lepidlo v tyčince.

Nasadíme na něj další dílek a přimáčkeme k sobě. Musíme si dávat pozor na to, abychom lepili jednotlivé dílky vždy stejným způsobem, to znamená buď plným rohem k sobě, jako je v našem případě, nebo tímto rohem ven.

- 4** Postupně takto lepíme k sobě další dílky. U hvězdiček z osmi dílků můžeme experimentovat a zkombinovat dva nebo čtyři druhy čajových sáčků.

5 Sedm dílků by nám mělo vyjít těsně k sobě.

6 Poslední, osmý dílek budeme muset opatrně vložit mezi první a sedmý. Pokud jsme lepili přesně, měl by se vejít bez problémů.

Při práci s dětmi je poslední krok ve slepení hvězdy nejproblematičtější částí.

Dětem se často stává, že nemají dílky stejně velké, mívají je nepřesně složené a i lepení k sobě nemusí být přesné. Může se stát, že pokud nejsou dílky lepeny zcela přesně a těsně k sobě, vyjde hvězdička jen ze sedmi dílků.

7 Při skládání hvězdiček můžeme využívat různobarevné motivy na čajových sáčkích. Ne každý sáček má ústřední motiv v rohu nebo ve středu. Existuje velké množství druhů, některé mají motivy po okraji nebo v protilehlých rozích.

Pokud neovládáme různé druhy skládání, stačí si pohrát se základními druhy tak, abychom plně využili motivů na čajových sáčkích.

Na obrázku je znázorněno šest různých možností, jak základní tvar dále přetvářet. Všechny vycházejí z kombinace různě přeložených volných částí čtvercových základů.

+

8 Máme-li čtvercový základ, můžeme ho lepit k sobě vždy plnými rohy nebo otevřenými, volnými rohy. Lepíme-li pevnými rohy dovnitř, hvězdička je pak na pohled jakoby roztržená. Při výrobě vánočních ozdob nebo přáníček to není na škodu, budeme-li ale vytvářet například šperk do vlasů, je lepší zvolit variantu s pevnými rohy na okraji.

Dále můžeme experimentovat ve chvíli, kdy lepíme jednotlivé dílky k sobě. Záleží, lepíme-li je zprava nebo zleva. Důležité je, si dopředu promyslet, který obrázek z čajového sáčku je pro nás stěžejní a ten pak lepit způsobem, při kterém se co nejvíce dostává na horní část hvězdičky.

Začátečnickům se může stávat, že se jim povede krásná hvězdička, ale vzor, na který chceme klást důraz, se dostane špatným slepením dospodu nebo dovnitř hvězdičky.

Varianty hvězdiček ze čtvercového základu

KOULE NA ZAVĚŠENÍ

Tato poměrně velká koule může tvořit základ na výrobu velké vánoční ozdoby, nebo ji můžeme zavěsit samotnou od okna.

Pomůcky:

- 60 čajových sáčků
- nůžky
- disperzní lepidlo nebo lepidlo v tyčince
- tavná pistole

Na výrobu 3D koule si připravíme čtverečky z čajových sáčků, které složíme podle návodu na čtvercový základ. Když máme jednotlivé dílky připravené, začneme je lepit k sobě stejně, jako při výrobě *Hvězdy ze čtvercového základu*.

1 Lepíme k sobě vždy jen pět dílků.

2 Pátý dílek přilepíme k prvnímu, vznikne nám jakýsi kornoutek. Důležité je zvolit variantu, při které lepíme dílky k sobě vždy volnými rohy do středu, pevné rohy nám vytvoří okraj kornoutku.

Zvolíme-li variantu lepení pevným rohem do středu, okraj budeme mít roztřepený.

3 Jednotlivé kornoutky lepíme pomocí disperzního lepidla k sobě tak, jak je vidět na obrázku. V tuto chvíli je lepší použít disperzní lepidlo, které nám netuhne tak rychle jako lepidlo v tavné pistolí.

4 Postupně přilepujeme další dílky k sobě, až vznikne koule.

- 5** Před vlepením poslední části, můžeme vnitřek koule zpevnit tavnou pistolí, nemůže se pak stát, že při používání se jednotlivé dílky odlepí. Chceme-li vlepit očko na zavěšení, tak v tuto chvíli.

- 6** Vlepení posledního, dvanáctého kornoutku.

KVĚTINOVÁ BROŽ

Podobně, jako jsme vytvořili vekou 3D Kouli na zavěšení si můžeme vytvořit květinovou brož. Rozdíl je v tom, že nebudeme jednotlivé části lepit k sobě, ale vytvoříme si je různě velké z různého počtu dílků a budeme je vrstvit na sebe.

Pomůcky:

- čajové sáčky – 8 zelených, 7 červených, 5 červených a 4 červené v odlišných odstínech. (můžeme využít i jiné části červených sáčků nebo zadní strany)
- disperzní lepidlo nebo lepidlo v tyčince
- tavná pistole
- kovový nýtek
- broušený korálek
- brožový můstek, čelenka, sponka

- 1** Čajové sáčky zastříháme na potřebnou velikost. Není nutné ji striktně dodržovat, nutné je ale mít každý dílek alespoň o malý kousek menší.

- 2** Ze zelených dílků slepíme hvězdičku podle návodu na *Hvězdu ze čtvercového základu*. Z ostatních čajových sáčků slepíme tři různě velké kornoutky. Jeden bude ze sedmi, druhý z pěti a poslední ze čtyř čajových sáčků. Poslední bude nejmenší.

- 3** Před finálním zkompletováním doporučujeme odstříhnout špičku kornoutku.

- 4** Broušený korálek navlečeme na nýtek, postupně pak přidáváme jednotlivé kornoutky od největšího až k poslednímu zelenému. Broušený korálek tvoří střed květu. Vespod vše zafixujeme lepidlem z tavné pistole. Odštípeme přebytečnou část nýtku, přilepíme brožový můstek, čelenku nebo sponku. Květ můžeme použít samostatně i jako ozdobu do dekorací.

VĚNEC ZDOBENÝ ČAJOVÝMI SÁČKY

Čtvercový základ můžeme lepit i zcela jiným způsobem, který si ukážeme na projektu, v němž si vyrobíme věneček. Ten můžeme dále zdobit jakoukoliv jinou dekorací z čajových sáčků.

Pomůcky:

- 100 až 120 čajových sáčků (4 druhy)
- disperzní lepidlo
- polystyrenový věnec o průměru 15 cm